

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

סדר ט"ו בשבט לשנת שמיטה – הנחיות הפעלה

החטיבה לחינוך ולקהילה של קק"ל שמחה להגיש לכם מצגת מודולרית וקלה להפעלה, המשמשת כלי לעריכת סדר פעיל וחוויתי בט"ו בשבט החל בשנת שמיטה.

המצגת בנויה במתכונת של סדר מסורתי, שבו ארבע כוסות יין ומאכלים טקסיים, והוא מלווה בשירי חג, שירי ארץ ישראל, ברכות ופסוקים להקראה.

אף שאפשר לערוך את הסדר גם ללא הכנות או ציוד מיוחד, אנו ממליצים ללוות את האירוע במאכלים מתאימים (ראו פירוט בהמשך), בשירים וביין ולשמור על הטקסיות – כדי להגדיל את תחושת החגיגות וההנאה של המשתתפים.

השנה, שנת שמיטה, משולבות בסדר הרגיל מספר שקופיות בנושא שמיטה. בנוסף לכך, המצגת מותאמת לעריכת פעילות חווייתית, מעשירה ומעניינת בנושאי החג השונים – בהם מקורות החג, חשיבות העצים, פירות הארץ ושמירה על הטבע ועל הסביבה.

אתם מוזמנים להוריד את המצגת לשימושכם. הסדר פתוח ומודולרי ואנו מזמינים אתכם להוסיף לו, לשנות אותו, לערוך אותו ולנהל את הפעילות בהתאמה לקהל היעד שלכם, לזמן העומד לרשותכם, לקשב ולסבלנות של המודרכים שמולכם ובהתאם לדינמיקה של האירוע.

אם אתם משתמשים במצגת במסגרת למידה מקוונת, שימו לב: הסרטונים המשובצים בה מופיעים כקישורים ואינם מוטמעים במצגת עצמה. כדי שהם יפעלו באופן תקין עליכם לקיים את הפעילות במצב מקוון (אונליין) ולשתף את מסך הדפדפן בזמן הקרנת הסרטון. (כך יש לפעול גם אם הורדתם את המצגת למחשב.) **אם הפעילות נערכת בכיתה מתוקשבת, יש לוודא שרשת ה-WIFI פעילה ושדפדפן אינטרנט פתוח ברקע.**

לפעילויות ומשחקים נוספים לט"ו בשבט בהתאמה לגיל המודרכים <

<https://www.kkl.org.il/youth-and-education/halon-lamechanchim/study-materials-for->

לפעילויות ומשחקים נוספים לשנת שמיטה <

<https://www.kkl.org.il/youth-and-education/halon-lamechanchim/study-materials-for->

קהל היעד: מתאים לכל הגילים

סוג הפעילות: מצגת פעילה

משך הפעילות: גמיש, בין 30 ל-90 דקות

מטרות:

- היכרות עם מגוון עובדות, מקורות ומובאות הקשורים לט"ו בשבט ולשנת שמיטה.
- היכרות עם קק"ל ועם תחומי פעילותה.
- היכרות עם נושאים הקשורים למשבר האקלים.
- חיבור לסביבה, עידוד מודעות, מחויבות ואחריות.
- חוויה והנאה.

מדור חינוך – לאנשי חינוך והדרכה: <http://www.kkl.org.il/youth-and-education>

חלון ירוק – אתר קק"ל לצעירים: <http://www.greenwin.kkl.org.il>

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

עזרים:

- מחשב ומסך
- מקרן
- רמקולים

הכנות וציוד מומלצים:

- מומלץ להכיר את המצגת ואת החומרים המשולבים בה לפני הפעילות.
- ערכו את שולחנות הסדר – קשטו אותם במפות, כוסות וצלוחיות עם פירות יבשים וטריות, ובקישוטים מעולם הטבע: אצטרובלים, בלוטים, אגרטי פרחים קטנים וחגיגיים.
- מזגו יין – כדאי למנות מוזגים מקרב המשתתפים.
- קשטו את מקום הפעילות.
- הכינו כלי נגינה והגברה.
- מנו "מקריאים" שיקריאו קטעים שונים לפי הזמנת המנחה.

מאכלים ומשקאות שהם חובה – חלק ממהלך הסדר:

- יין לבן או מים.
- יין אדום או תירוש או משקה אדום אחר.
- יין ורוד – הכינו מראש תערובת של תירוש ומים או יין אדום ולבן.
- צימוקים או ענבים.
- שקדים.
- תמרים.

פירות ומאכלים נוספים (לא חובה):

- סלט פירות מתוק לסיום (מומלץ להכין יחד לקראת הסדר).
- שבעת המינים: מאפים שונים המסמלים חיטה ושעורה (לחם, עוגיות דגנים וכדומה), רימון, תאנה וזית המסמלים את כל טוב הארץ.
- מרק שורשים: מסמל את עונת החורף, שורשים מעמיקים באדמת הארץ.
- פשטידת ירקות: מסמלת את האביב.
- תפוחים, תפוזים ופירות הדר שונים המתאימים לעונת השנה.

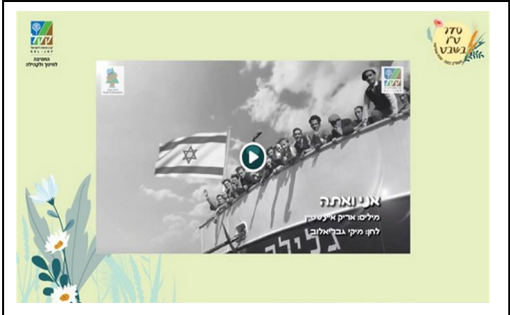
החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

מהלך הסדר:

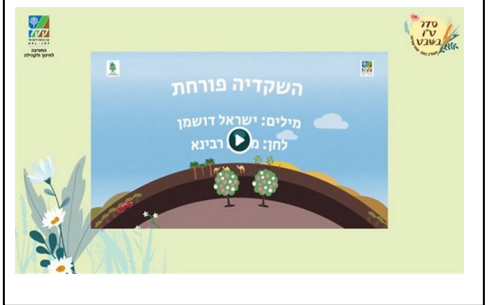
השקופית	הנחיות הפעלה
1	נברך את המוזמנים ונתיישב במקומות.
	
2	נקריא או נזמין משתתף להקריא.
	
5	נסביר מה מייצג ראש השנה לאילנות – בכל לחיצה ייפתח עיגול עם הסבר נוסף.
	
6	נספר על הגילגולים של החג לאורך ההיסטוריה.
	

[illegible]

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

נסכם ונפנה את המבט אל השונה בט"ו בשבט השנה לעומת שנים אחרות.	14
נשיר יחד את השיר "אני ואתה נשנה את העולם" מתוך שירון הקריוקי של קק"ל לחודש הלאום. שימו לב - השיר נפתח בדפדפן האינטרנט. חשוב לפתוח את הדפדפן ולהכין אותו מראש, ואם הפעילות נערכת בזום - לעבור אליו בשיתוף המסך.	15
נמזוג יין לבן (או משקה לבן/שקוף אחר) לכוסות ונרים כוס ראשונה של סדר ט"ו בשבט.	16
נברך על הכוס הראשונה.	17

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

נסביר על העולמות השונים שאליהם משתייכים הפירות.	18
נשיר יחד את השיר "השקדייה פורחת".	19
נמזוג יין ורוד לכוסות (יין לבן מהול במעט יין אדום, או משקה מהול אחר). נרים כוס שנייה של סדר ט"ו בשבט.	20
נברך על הכוס השנייה ונאכל שקד, המייצג את עולם העשייה.	21

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

זמין מתנדבים להקריא את המשל על השקדים.	22 השקד נחשב לנציג עולם העשייה, שתוכו נאכל וקליפתו נזרקת. עם ישראל משול לגל של אגוזים - מסוגל להיות יציב רק כאשר כל האגוזים נמצאים במקומם. אם שולפים אגוז אחד, הכול מתמוטט וקורס. על כן דרשו חכמים:
נסביר על משבר האקלים.	24 משבר האקלים הפוקד את העולם בעקבות פעילות האדם, מדגיש עוד יותר את החשיבות של שמירת האיזון ביחס העדין שבין האדם והאדמה.
זמין מתנדב/ת להקריא את הציטוט, נבקש מהקהל הסבר על הכתוב בו.	26 "תרבות ימינו שכחה את סוד 'היום לעשותם ומחר לקבל שכר', היא מבוססת על משולש מסוכן: אני, כאן ועכשיו. ט"ז בשבט מציין את המאבק כנגד משולש זה.
נשיר יחד את השיר "נוף ילדות".	28 נוף ילדות אשכול נענע

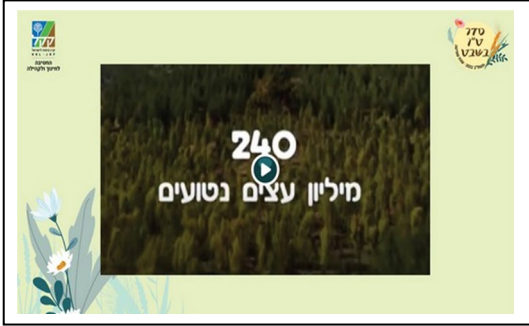
החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

נמזוג יין ורוד לכוסות (יין לבן מהול במעט יין אדום, או משקה מהול אחר). נרים כוס שלישית של סדר ט"ו בשבט.	29
נברך על הכוס השלישית ונאכל תמר, המייצג את עולם היצירה.	30
נזמין מתנדבים להקריא את המדרש על התמר.	31
נקריא את הטקסט:	33

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

נשיר יחד את השיר "בגלל הרוח".	35
נמזוג יין אדום לכוסות ונרים כוס רביעית ואחרונה של סדר ט"ו בשבט.	36
נברך על הכוס הרביעית ונאכל צימוק או ענב מן הגפן, נציגת עולם הבריאה.	37
נזמין מתנדבים להקריא את המשל על הגפן.	38

החטיבה לחינוך ולקהילה, המחלקה הפדגוגית

נצפה בסרט "קק"ל במספרים".	40
נקריא את הברכה:	41
נסיים את החלק הטקסי של הסדר ונמשיך לארוחה חגיגית (מרק שורשים, פשטידה, סלט פירות), שירה בציבור או פעילויות של חידות ומשחקים.	42